

Innhold

Forord	5
Innledning	11
Kapittel 1	
Det nødvendige fokus på moral og etikk	15
Moralske spørsmål og moralvitenskap	18
Defineringen av moral og etikk	20
Muslimsk eller islamsk	23
Hva er et moralsk subjekt?	26
Kapittel 2	
Utgangspunkter, hovedbegreper og forestillinger	29
Det islamske og det allmennmenneskelige.....	30
Slave, tjener og Guds stedfortreder	32
Handling og den handlende person.....	36
Samfunn og lederskap	41
Kalifat og andre samfunnsmodeller	44
Kapittel 3	
Kilder, inspirasjoner og tolkninger	48
Morallæren i Koranen	48
Etiske hovedprinsipper	51
Muhammad som forbilde.....	55
Muhammads moralske forkynnelse	57
Ijtihads autoritet og gyldighet.....	60
Handling som jihad	62

Kapittel 4

Religion, lov og etikk	66
Sharia i Koranen og hadith	67
Eablering av rettsvitenskap – fiqh	70
Uenighet og konsensus	73
Juridisk konformisme og kontinuerlig tolkning	75
Forholdet mellom etikk og lov	78

Kapittel 5

Fra sharialoven til moralteologien	82
Utvikling av den teologiske tenkning	83
Teologiske hovedretninger	85
Subjektivisme og objektivisme	89
Guds befaling og Guds vilje	92
Rasjonalisme og hellig tradisjon.....	95

Kapittel 6

Filosofiske interaksjoner og humanistiske ideer	99
Om filosofiens legitimitet og bidrag.....	99
Islamsk skolastikk og rasjonalisme	101
Miskawayhs filosofiske etikk	104
Adab-tradisjon og gode manerer.....	108
Islamsk renessanse og humanisme	111

Kapittel 7

Spiritualitet og suffromhet	115
Sufismens grunnideer	115
Paradis eller kjærlighet til Gud?	118
Læren om menneskelig fullkommenhet	123
Synteselæren til al-Ghazali	127
Moralsk karakter og handling	128

Kapittel 8

Naturrett i islam	132
Innledende bemerkninger	132
Naturbegrepet i islam	135
Naturrettens legitimitet og gyldighet.....	138

Verdens- og menneskesyn utenfor religionen 141
 Fornuftens universalitet og den uskreve lov 144

Kapittel 9

Moralens grenser og forholdet til andre 149
 Miraj, hijra og etikk 150
 Forholdet til den andre i klassisk tid og nå..... 153
 Moderne migrasjon 155
 Identitet og grenseinteraksjoner 157
 Rettferdig krig i islam..... 159
 Islamsk pasifisme 162

Kapittel 10

Islam, biomedisin og kjønn 167
 Tro og biomedisinsk utvikling..... 168
 En tilpassende tolkning: Abort og prevensjon 171
 Vitenskap og evolusjon: Eutanasi 174
 Mellom metafysisk likhet og historisk ulikhet 176
 Kjønnets etikk og kjønns-jihad 178

Kapittel 11

Videre tenkning..... 184
 Koranen og Muhammad er fortsatt relevante 184
 Moralkritikk og forbedring..... 187
 Samvittighet som kilde og kriterium 189

Referanser 195